

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polski

Poznań, dnia 6 lipca 2020 r.

Szanowny Pan
Andrzej Duda
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Prezydencie,

z nadzieją przyjęliśmy Pana inicjatywę utworzenia Funduszu Inwestycji Lokalnych. Dla nas jest to tym cenniejsze, gdyż Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej był inicjatorem ustanowienia Gminnego Bonu Inwestycyjnego dla gmin z obszarami wiejskimi. Ustanowienie Funduszu świadczy o tym, że fakt nieustannie pogarszającej się sytuacji finansowej samorządów dotarł również do Pana. Fundusz to ważne dla naszych mieszkańców działanie, pozwalające władzom lokalnym na kontynuację naszych planów inwestycyjnych w czasach kryzysu.

Chcielibyśmy jednak wspomnieć jeszcze jeden obszar, gdzie wskazana byłaby interwencja Głowy Państwa i to działanie mogłoby na stałe pomóc sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego. **Ten obszar to oczywiście oświata.**

Apelujemy do Pana Prezydenta o dialog i patronat nad rozwiązaniem problemu finansowania oświaty. Kwestia ta od lat, wskutek złego prawa, spychana jest na samorządy. Apelujemy o uregulowanie od początku do końca finansowania oświaty w sposób jasny i przejrzysty. Prosimy, aby stał się Pan gospodarzem spotkania, które będzie początkiem dobrego dialogu, kompleksowego spojrzenia oraz konkretnych rozwiązań prowadzących do zgodnej współpracy przy rozwoju systemu oświaty w trosce o przyszłość naszego narodu.

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej postuluje o pełne pokrycie przez budżet państwa wynagrodzeń nauczycieli szkół i przedszkoli.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przyjęło założenie, że planowany wzrost wynagrodzeń nauczycieli w 2020 roku, w ponad 88% zostanie sfinansowany przez gminy z oszczędności wynikających ze spadku liczby etatów nauczycielskich. **Niestety, w gminach wiejskich to założenie jest błędne i nierealne do wdrożenia.** Samorządy zostały pozbawione rzeczywistych kompetencji w zakresie kształtowania sieci szkół i ich restrukturyzacji.

Na podstawie badania ankietowego, wykonanego przez ZGWRP na początku roku 2020 wśród 950 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, wyraźnie widoczne jest pogorszenie się sytuacji

finansowej gmin, w związku z niedoszacowaniem kwoty części oświatowej subwencji ogólnej. Luka między wydatkami bieżącymi JST na oświatę, a środkami z budżetu państwa, powiększa się. **W ujęciu nominalnym w roku 2019 była wyższa o ok. 2 mld zł od roku 2016.** W ujęciu procentowym (jako udział środków własnych gmin finansujących zadania oświatowe) wzrosły wydatki z powodu niedofinansowania wydatków z budżetu państwa do 40,1% w 2019 z 33,9% w 2016 r., tj. o 6,2%. Obecnie, w związku z stanem pandemii sytuacja finansowa samorządów jest o wiele gorsza niż była na początku roku.

Jako samorządowa administracja publiczna dotarliśmy do momentu, kiedy nie jesteśmy w stanie zapewnić kolejnych dodatkowych środków na pokrycie wydatków na oświatę kształtowanych przez administrację rządową. Już teraz odbywa się to kosztem inwestycji lokalnych i rozwoju infrastruktury oraz obniża jakość i zakres lokalnych usług publicznych.

Z poważaniem

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Iwaniuk